

Zaak C-318/07

Hein Persche tegen Finanzamt Lüdenscheid

(verzoek van het Bundesfinanzhof
om een prejudiciële beslissing)

„Vrij verkeer van kapitaal — Inkomstenbelasting — Aftrekbaarheid van giften aan als van algemeen nut erkende instellingen — Beperking van aftrekbaarheid tot giften aan nationale instellingen — Giften in natura — Richtlijn 77/799/EEG — Wederzijdse bijstand van bevoegde autoriteiten van lidstaten op gebied van directe belastingen”

Conclusie van advocaat-generaal P. Mengozzi van 14 oktober 2008	I - 363
Arrest van het Hof (Grote kamer) van 27 januari 2009	I - 390

Samenvatting van het arrest

1. *Vrij verkeer van kapitaal — Verdragsbepalingen — Werkingssfeer* (Art. 56 EG en 58 EG)

2. *Vrij verkeer van kapitaal — Beperkingen — Belastingwetgeving — Inkomstenbelasting (Art. 56 EG)*

1. Wanneer een belastingplichtige in een lidstaat aanspraak maakt op aftrekbaarheid voor de belasting van giften aan instellingen die in een andere lidstaat zijn gevestigd en daar als van algemeen nut zijn erkend, vallen dergelijke giften onder de bepalingen van het Verdrag die betrekking hebben op het vrije verkeer van kapitaal, ook wanneer het giften in natura in de vorm van voorwerpen voor dagelijks gebruik zijn.

waarvan met betrekking tot giften aan als van algemeen nut erkende instellingen alleen giften aan op het nationale grondgebied gevestigde instellingen fiscaal aftrekbaar zijn, zonder dat de belastingplichtige de mogelijkheid heeft, te bewijzen dat een gift aan een in een andere lidstaat gevestigde instelling voldoet aan de door die wettelijke regeling gestelde voorwaarden voor de toekenning van dat voordeel.

Een nationale belastingregeling kan namelijk binnen de werkingssfeer van de artikelen 56 EG tot en met 58 EG vallen, zelfs wanneer zij betrekking heeft op de overdracht van een vermogen dat zowel geldsommen als onroerende en roerende goederen kan omvatten. Net als de succesiebelasting, valt de fiscale behandeling van giften in geld of in natura dus onder de verdragsbepalingen inzake het vrije verkeer van kapitaal, tenzij de constituerende elementen van de betrokken verrichtingen binnen één lidstaat zijn gelegen.

Daar de mogelijkheid van belastingaftrek het gedrag van de schenker aanmerkelijk kan beïnvloeden, kan de niet-aftrekbaarheid, in de lidstaat van heffing, van giften aan als van algemeen nut erkende instellingen die in andere lidstaten zijn gevestigd, namelijk bewerkstelligen dat in de eerstgenoemde lidstaat woonachtige belastingplichtigen minder geneigd zijn om aan die instellingen giften te doen, en vormt zij dus een in beginsel bij artikel 56 EG verboden beperking van het vrije verkeer van kapitaal.

(cf. punten 26-27, 30, dictum 1)

2. Artikel 56 EG verzet zich tegen een wettelijke regeling van een lidstaat op grond

Het staat een lidstaat inderdaad vrij om in het kader van zijn wettelijke regeling inzake de fiscale aftrekbaarheid van giften binnenlandse en in andere lidstaten gevestigde instellingen van algemeen nut onge-

lijk te behandelen, wanneer laatstgenoemde instellingen andere doelstellingen nastreven dan die welke in zijn eigen regeling zijn vastgelegd. Het gemeenschapsrecht verplicht de lidstaten immers niet om ervoor zorg te dragen dat buitenlandse instellingen die in hun lidstaat van herkomst als van algemeen nut zijn erkend, op hun grondgebied automatisch dezelfde erkenning krijgen. Een instelling die in een lidstaat is gevestigd en voldoet aan de door een andere lidstaat voor de toekenning van fiscale voordelen gestelde voorwaarden, verkeert met het oog op de toekenning door laatstgenoemde lidstaat van fiscale voordelen ter bevordering van de betrokken activiteiten van algemeen nut, evenwel in een situatie die vergelijkbaar is met die van de als van algemeen nut erkende instellingen die in laatstgenoemde lidstaat zijn gevestigd.

Aangezien voorts niets de belastingautoriteiten van de lidstaat van heffing belet om van een belastingplichtige die aanspraak maakt op aftrekbaarheid voor de belasting van giften aan in een andere lidstaat gevestigde instellingen, overlegging van de relevante bewijsstukken te verlangen, kan die lidstaat van heffing zich ter rechtvaardiging van een nationale regeling die de belastingplichtige volstrekt verbiedt die bewijzen te leveren, niet beroepen op de noodzaak om de doeltreffendheid van de fiscale controles te waarborgen. In dat verband is het een lidstaat toegestaan om, alvorens een belastingvrijstelling toe te kennen aan een instelling die in een andere lidstaat is gevestigd en daar als van algemeen nut is erkend, maatregelen toe te passen die hem in staat stellen duidelijk en nauwkeurig na te gaan of deze voldoet aan de voorwaarden van de nationale regeling om hiervoor in aanmerking te

komen, en toe te zien op de daadwerkelijke bedrijfsvoering van die instelling. Eventuele administratieve ongemakken die voortvloeien uit het feit dat dergelijke instellingen in een andere lidstaat zijn gevestigd, volstaan daarentegen niet ter rechtvaardiging van een weigering door de autoriteiten van de betrokken staat om aan die instellingen dezelfde belastingvrijstellingen toe te kennen als aan soortgelijke binnenlandse instellingen. Hetzelfde geldt voor een belastingplichtige die in een lidstaat aanspraak maakt op aftrekbaarheid voor de belasting van een gift aan een instelling die in een andere lidstaat is gevestigd en daar als van algemeen nut is erkend.

Voorts kunnen de betrokken belastingautoriteiten uit hoofde van richtlijn 77/799 betreffende de wederzijdse bijstand van de bevoegde autoriteiten van de lidstaten op het gebied van de directe en de indirecte belastingen, zich tot de autoriteiten van een andere lidstaat wenden teneinde elke inlichting te verkrijgen die noodzakelijk blijkt te zijn om het juiste bedrag van de belasting van een belastingplichtige te bepalen. Deze richtlijn doet evenwel niet af aan de bevoegdheid van de bevoegde autoriteiten van de lidstaat van de schenker om met name te beoordelen of is voldaan aan de voorwaarden waarvan hun wettelijke regeling de toekenning van een fiscaal voordeel afhankelijk stelt. Met betrekking tot een instelling die in een andere lidstaat is gevestigd en daar als van algemeen nut is erkend, dient de lidstaat van de schenker dezelfde fiscale behandeling als die welke voor giften aan binnenlandse instellingen geldt, dus alleen te verlenen indien die instelling voldoet aan de voorwaarden van de wettelijke regeling van laatstgenoemde

lidstaat voor de toekenning van fiscale voordelen, waaronder het nastreven van doelstellingen die gelijk zijn aan die welke door de belastingwetgeving van die lidstaat worden bevorderd. De bevoegde nationale autoriteiten, met inbegrip van de nationale rechterlijke instanties, moeten nagaan of overeenkomstig de regels van het nationale recht het bewijs is geleverd dat is voldaan aan de door die lidstaat gestelde voorwaarden voor de toekenning van het betrokken fiscale voordeel.

Ten slotte kan een lidstaat de toekenning van fiscale voordelen voor giften aan een instelling die in een andere lidstaat is gevestigd en daar als van algemeen nut is erkend, ook niet weigeren op de enkele grond dat de belastingautoriteiten van eerstgenoemde lidstaat bij dergelijke

instellingen niet de mogelijkheid hebben om ter plekke na te gaan of aan de eisen van hun belastingwetgeving is voldaan.

Met betrekking tot in een derde land gevestigde instellingen van algemeen nut mag de lidstaat van heffing een dergelijk fiscaal voordeel in beginsel weigeren wanneer, met name vanwege het ontbreken van een verdragsverplichting voor dat derde land om informatie te verstrekken, het onmogelijk blijkt om de nodige inlichtingen van dat land te verkrijgen.

(cf. punten 38-39, 47-48, 50, 55-56, 60-61, 63, 66, 70, 72, dictum 2)